Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►**B**

NÕUKOGU DIREKTIIV,

17. september 1974,

mootorsõidukite välispinnast väljaulatuvaid osi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta

(74/483/EMÜ)

(EÜT L 266, 2.10.1974, lk 4)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►**M1**	Komisjoni direktiiv, 18. aprill 1979	L 128	1	26.5.1979
►**M2**	Nõukogu direktiiv 87/354/EMÜ, 25. juuni 1987	L 192	43	11.7.1987
►**M3**	Nõukogu Direktiiv 2006/96/EÜ, 20. november 2006	L 363	81	20.12.2006

Muudetud:

►**A1**	Hispaania ja Portugali ühinemisakt	L 302	23	15.11.1985
►**A2**	Austria, Rootsi ja Soome ühinemisakt	C 241	21	29.8.1994
►**A3**	Akt Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta	L 236	33	23.9.2003

▼B

NÕUKOGU DIREKTIIV,

17. september 1974,

mootorsõidukite välispinnast väljaulatuvaid osi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta

(74/483/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 100,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ([1])

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust

ning arvestades, et:

tehnilised nõuded, millele mootorsõidukid peavad siseriiklike õigusaktide kohaselt vastama, kehtivad muu hulgas ka mootorsõidukite välispinnast väljaulatuvate osade kohta;

kõnealused nõuded on liikmesriigiti erinevad; seetõttu on vaja, et kõik liikmesriigid võtaksid lisaks olemasolevatele eeskirjadele või nende asemel vastu ühesugused nõuded, et eelkõige oleks võimalik iga sõidukiliigi suhtes rakendada nõukogu 6. veebruari 1970. aasta direktiivis 70/156/EMÜ (mootorsõidukite ja nende haagiste tüübikinnitust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) ([2]) ettenähtud EMÜ tüübikinnitusmenetlust;

on soovitatav täita tehnilisi nõudeid, mis on vastu võetud ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirjas nr 26 (Sõidukite välispinnast väljaulatuvate osadega seotud tüübikinnitust käsitlevad ühtsed sätted), ([3]) mis on lisatud 20. märtsi 1958. aasta kokkuleppele mootorsõidukite seadmete ja osade tüübikinnituse ja selle vastastikuse tunnustamise ühtsete tingimuste vastuvõtmise kohta;

kõnealuseid nõudeid kohaldatakse M_1-kategooria mootorsõidukite suhtes (mootorsõidukite rahvusvaheline liigitus on esitatud direktiivis 70/156/EMÜ);

mootorsõidukeid käsitlevate siseriiklike õigusaktide ühtlustamine eeldab iga liikmesriigi territooriumil ühiste nõuete kohaselt tehtud ülevaatuste vastastikust tunnustamist; süsteemi tõrgeteta toimimiseks tuleb seda kõigis liikmesriikides kohaldada alates samast kuupäevast,

([1]) EÜT C 55, 13.5.1974, lk 14.
([2]) EÜT L 42, 23.2.1970, lk 1.
([3]) Euroopa Majanduskomisjoni dokumendid E/ECE/324 / E/ECE/TRANS/505 Rev.1 Add. 25.

▼B

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Käesolevas direktiivis tähendab "sõiduk" teedel kasutamiseks mõeldud, vähemalt neljarattalist M_1-kategooria mootorsõidukit (määratletud direktiivi 70/156/EMÜ I lisas), mille valmistajakiirus ületab 25 km/h.

▼M1

Artikkel 2

Ükski liikmesriik ei tohi keelduda mootorsõidukile või pakiraamidele, suusaraamidele või raadio vastuvõtu- või saateantennidele kui eraldi seadmestikele EMÜ või siseriikliku tüübikinnituse andmisest välispinnast väljaulatuvate osadega seotud põhjustel, kui:

— sõiduk vastab välispinnast väljaulatuvate osade poolest I ja II lisa nõuetele,

— pakiraamid, suusaraamid ja raadio vastuvõtu- või saateantennid eraldi seadmestikena direktiivi 70/156/EMÜ artikli 9a tähenduses vastavad I lisas ettenähtud nõuetele.

Artikkel 3

1. Ükski liikmesriik ei tohi keelduda sõiduki registreerimisest või keelata sõiduki müüki, kasutuselevõtmist ega kasutamist välispinnast väljaulatuvate osadega seotud põhjustel, kui välispinnast väljaulatuvad osad vastavad I ja II lisa nõuetele.

2. Ükski liikmesriik ei tohi välispinnast väljaulatuvate osadega seotud põhjustel keelata ühegi pakiraami, suusaraami või raadio vastuvõtu- või saateantenni kui direktiivi 70/156/EMÜ artikli 9a tähenduses eraldi seadmestiku turuleviimist, kui see vastab artikli 2 tähenduses tüübikinnituse saanud tüübile.

Artikkel 4

Tüübikinnituse andnud liikmesriik võtab vajalikud meetmed, et tagada informeeritus kõikidest I lisa punktis 2.2 nimetatud osades või karakteristikutes tehtud muudatustest. Kõnealuse liikmesriigi pädevad asutused otsustavad muudatustega tüübi uuesti katsetamise ning uue katseprotokolli koostamise vajaduse üle. Kui selliste katsete järel ilmneb, et käesoleva direktiivi nõuded on täitmata, siis muudatust ei kinnitata.

▼B

Artikkel 5

Muudatused, mis on vajalikud I, II ja III lisas esitatud nõuete kohandamiseks, et võtta arvesse tehnika arengut, võetakse vastu direktiivi 70/156/EMÜ artiklis 13 ettenähtud korras.

Artikkel 6

1. Liikmesriigid võtavad 1. juuniks 1975 vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigusnormid ning teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad neid õigusnorme alates 1. oktoobrist 1975.

2. Pärast käesoleva direktiivi teatavakstegemist tagavad liikmesriigid komisjoni piisavalt varase informeerimise kõigist käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas liikmesriigi poolt vastu võetud või vastu võtta

▼B

kavatsetavate õigusaktide eelnõudest, et komisjon jõuaks esitada oma seisukohad.

Artikkel 7

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

▼B

I LISA

ÜLDISED MÄÄRATLUSED, EMÜ TÜÜBIKINNITUSE TAOTLEMINE, EMÜ TÜÜBIKINNITUS, ÜLDNÕUDED, ERINÕUDED, TOODETE VASTAVUS

1. ÜLDOSA

▼M1

1.1. Käesoleva lisa sätteid ei kohaldata välimiste tahavaatepeeglite ja haakeseadiste kuulide suhtes.

▼B

1.2. Kõnealuste sätete eesmärgiks on vähendada kehavigastuste tekkimise ohtu või raskust kokkupõrke korral, kui sõidukis viibija saab sõiduki kerelt löögi või põrkab vastu sõiduki keret. ►M1 See kehtib nii seisva kui liikuva sõiduki suhtes. ◄

2. MÄÄRATLUSED

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

2.1. *sõiduki tüübikinnitus* – sõiduki välispinnast väljaulatuvate osadega seotud tüübikinnitus;

2.2. *sõidukitüüp seoses välispinnast väljaulatuvate osadega* – sõidukikategooria, mille sõidukid ei erine üksteisest selliste oluliste tunnuste poolest nagu välispinna kuju ja materjalid;

▼M1

2.3. *välispind* – sõidukist väljaspool olev osa, kaasa arvatud kapott, pagasiruumi kaas, uksed, poritiivad, katus, valgustus- ja valgussignaalseadmed ning nähtavad tugevdusosad;

2.4. *põrandatasand* – tasand, mis määratletakse järgmiselt:

sõidukit ümbritseb määratlemata kõrgusega vertikaaltelje ning 30° poolnurgaga koonus, mis puutub katkematult ja võimalikult madalal kokku sõidukikere välispinnaga. Põrandatasand on kõnealuste puutepunktide geomeetrilisel ühendamisel moodustuv joon. Põrandatasandi kindlaksmääramisel jäetakse arvesse võtmata tungraua tõstekohad, heitgaasitorud ja rattad. Rattakoobaste vahed loetakse täidetuks kujuteldava pinnaga, mis moodustab ümbritseva välispinnaga katkematu terviku. Põrandatasandi kindlaksmääramisel võetakse arvesse sõiduki mõlemad kaitserauad. Olenevalt konkreetsest sõidukist võib põrandatasand ulatuda põrkeraua välisservani või põrkeraua all oleva kerepaneelini. Kahe või rohkema kokkupuutepunkti korral kasutatakse põrandatasandi kindlaksmääramisel alumist puutepunkti;

2.5. *ümardusraadius* – ringjoonekaare raadius, mis vastab kõige täpsemini vaadeldava osa kerakujulisele vormile;

2.6. *täismassiga sõiduk* – suurima tehniliselt lubatud massini koormatud sõiduk. Hüdropneumaatilise, hüdraulilise või pneumaatilise vedrustusega või koormusele vastava automaatse loodimisseadmega varustatud sõidukite katsetamine toimub sõiduki tootja poolt kindlaksmääratud kõige ebasoodsamates tavakasutuse tingimustes;

▼M1

2.7. *külgserva äärmine punkt* – tasapind sõiduki kummalgi küljel, mis on paralleelne sõiduki keskmise pikitasapinnaga ning langeb ühte selle külgserva äärmise punktiga, ning risti asetsev püsttasapind sõiduki eesmises ja tagumises osas, mis langeb ühte eesmise ja tagumise serva äärmiste punktidega, välja arvatud projektsioon, mille tekitavad:

2.7.1. rehvid maapinnaga kokkupuutepunkti lähedal ning rehvi rõhumanomeetrite ühendused;

2.7.2. ratastele paigaldatavad libisemisvastased vahendid;

2.7.3. tahavaatepeeglid;

2.7.4. külgmised suunatulelaternad, küljeääretulelaternad, eesmised ja tagumised ääretulelaternad ja seisutulelaternad;

2.7.5. eesmises ja tagumises osas kaitseraudadele paigaldatud osad, haakeseadised ja heitgaasitorud;

2.8. *projektsiooni mõõtmed* – paneelile monteeritud osa puhul on need II lisa punktis 2 kirjeldatud viisil määratud mõõtmed;

2.9. *pindade mõtteline puutejoon* – joon, mis kulgeb läbi kera keskpunkti ning kahe punkti kera pinnal, kui kera pind puutub II lisa punktis 2.2 kirjeldatud mõõtmise ajal esimest ja viimast korda osaga kokku.

3. EMÜ TÜÜBIKINNITUSE TAOTLEMINE

3.1. **Sõidukitüübile EMÜ tüübikinnituse taotlemine seoses sõiduki välispinnast väljaulatuvate osadega**

3.1.1. EMÜ tüübikinnitustaotluse sõiduki välispinnast väljaulatuvate osade suhtes esitab sõiduki tootja või tootja volitatud esindaja.

3.1.2. Tüübikinnitustaotlusega peavad kaasas olema järgmised dokumendid kolmes eksemplaris:

3.1.2.1. sõiduki esi-, taga- ja küljeosade fotod, võetuna nurga all 30–45° sõiduki vertikaalse pikikesktasapinna suhtes;

3.1.2.2. kaitseraudade joonised;

3.1.2.3. konkreetsete välispinnast väljaulatuvate osade joonised ning vajaduse korral punktis 6.9.1 nimetatud välispinna teatavate osade joonised.

3.1.3. Tüübikinnituskatseid tegevale tehnilisele teenistusele esitatakse kinnitatava sõidukitüübi representatiivsõiduk. Tehnilise teenistuse taotluse korral esitatakse ka konkreetsed osad või kasutatud materjalide näidised.

3.2. **EMÜ tüübikinnituse taotlemine seoses pakiraamide, suusaraamide ja raadio vastuvõtu- või saateantennide kui eraldi seadmestikega**

3.2.1. EMÜ tüübikinnituse taotlused seoses pakiraamide, suusaraamide ja raadio vastuvõtu- või saateantennide kui eraldi seadmestikega direktiivi 70/156/EMÜ artikli 9a tähenduses esitab sõiduki tootja või eespool nimetatud eraldi seadmestike tootja või tootjate volitatud esindaja.

3.2.2. Iga punktis 3.2.1 nimetatud seadme tüübikinnitustaotlusega peavad kaasas olema:

3.2.2.1. eraldi seadmestiku tehnilisi omadusi kirjeldavad dokumendid kolmes eksemplaris ning iga müügiks mõeldud eraldi seadmestikuga kaasas olevad paigaldusjuhised;

▼M1

3.2.2.2. eraldi seadmestiku tüübi näidis. Ametiasutus võib pidada vajalikuks nõuda lisanäidiseid. Näidistele peab olema selgelt ja kustumatult kantud direktiivi 70/156/EMÜ artikli 9a lõikes 3 nimetatud märk. Pakiraamidel ja suusaraamidel peab olema koht kohustusliku EMÜ tüübikinnitusnumbri kinnitamiseks. Tüübikinnitusnumbrile eelneb (eelnevad) tüübikinnituse andnud riigi rahvusvaheline registreerimistäht (-tähed). ►A1 [1] ◄

4. EMÜ TÜÜBIKINNITUS

(4.1.)

(4.2.)

(4.3.)

(4.4.)

(4.4.1.)

(4.4.2.)

(4.5.)

4.6. EMÜ tüübikinnitustunnistusele lisatakse III lisas esitatud näidisele vastav vorm.

4.6.1. Tüübikinnituse andmisel vastavalt punktis 3.1 ettenähtud taotlusele lisatakse tüübikinnitustunnistusele III lisas esitatud näidisele vastav vorm.

4.6.2. Tüübikinnituse andmisel vastavalt punktis 3.2 ettenähtud taotlusele väljastatakse IV lisas esitatud näidisele vastav vorm.

4.6.3. Kui punktis 3.1 nimetatud taotluses viidatakse IV lisas esitatud vormi liigile, siis piirdub sõiduki katsetamine vastavate välispinnast väljaulatuvate osadega seotud katsetega. Sellisel juhul peab sõiduki tüübikinnitustunnistusega kaasas olema eraldi seadmestiku tüübikinnitustunnistuse koopia.

▼B

5. ÜLDNÕUDED

5.1. Käesoleva lisa nõudeid ei kohaldata koormaga sõidukil, mille kõik uksed, aknad ja pakiruumi kaas ja kapott jne on suletud, nende välispinnast väljaulatuvate osade suhtes, mis on

5.1.1. üle 2 meetri kõrgusel; või

5.1.2. põrandatasandist madalamal; või

▼M1

5.1.3. asetatud nii, et ei puutu staatilistes ega töötingimustes kokku kuuliga, mille läbimõõt on 100 mm.

▼B

5.2 Sõidukite välispinnal ei tohi olla väljapoole suunatud teravaid osi ega sellise kuju, mõõtmete, suuna või kõvadusega väljaulatuvaid osi, mis võivad suurendada kehavigastuse tekkimise ohtu või tõsidust isikule, kes kokkupõrke korral saab löögi sõiduki välispinnalt või põrkab selle vastu.

5.3. Sõidukite välispinnal ei tohi olla väljaulatuvaid osi, mis võivad haakuda jalakäijate, jalgratturite või mootorratturite külge.

▼M1

5.4. Ühegi välispinnast väljaulatuva osa ümardusraadius ei tohi olla alla 2,5 mm. Käesolev nõue ei kehti välispinna alla 5 mm eendite suhtes, kuid selliste osade väljapoole suunatud nurgad peavad olema tömbid, välja arvatud juhul, kui selliste osade eenduvus on väiksem kui 1,5 mm.

---

[1] B=Belgia, D=Saksamaa, DK=Taani, E=Hispaania, F=Prantsusmaa, ►M2 EL=Kreeka ◄, I=Itaalia, IRL=Iirimaa, L=Luksemburg, NL=Madalmaad, P=Portugal, UK=Ühendkuningriik ►A2 , Austria = 12, Soome = 17, Rootsi = 5, ◄ ►A3 8 = Tšehhi Vabariik, 29 = Eesti, CY = Küpros, 32 = Läti, 36 = Leedu, 7 = Ungari, MT = Malta, 20 = Poola, 26 = Sloveenia, 27 = Slovakkia, ◄ ►M3 34 = Bulgaaria, 19 = Rumeenia. ◄

▼B

5.5. Nende välispinnast väljaulatuvate osade puhul, mis on valmistatud materjalist, mille Shore'i kõvadus A on alla 60, võib ümardusraadius olla alla 2,5 mm. ►M1 Kõvaduse mõõtmised tehakse sõidukile paigaldatud osal. Kui kõvadust ei saa määrata Shore'i A meetodil, siis antakse hinnang võrdväärsete mõõtmiste põhjal. ◄

▼M1

5.6. Punkti 6 erisätetele lisaks kohaldatakse punktide 5.1–5.5 sätteid, kui kõnealustes erisätetes ei ole otsesõnu teisiti ette nähtud.

▼B

6. ERINÕUDED

6.1. **Dekoratiivelemendid**

6.1.1. Kerepinnalt üle 10 mm eenduvad lisadekoratiivelemendid peavad sisse tõmbuma, irduma või kõrvale painduma, kui nende kõige esileulatuvamat punkti mõjutatakse jõuga 10 daN paigalduspinnaga peaaegu paralleelse tasapinna igas suunas. Kõnealuseid sätteid ei kohaldata radiaatorivõrede dekoratiivelementide suhtes; nende suhtes kehtivad punktis 5 ettenähtud üldnõuded. ►M1 Jõu 10 daN rakendamiseks kasutatakse kuni 50 mm läbimõõduga tasapinnalise otsaga tõukurit. Kui see ei ole võimalik, siis kasutatakse samaväärset meetodit. Pärast dekoratiivelementide sisse- või tagasitõmbamist, eemaldamist või painutamist ei tohi ükski allesjäänud väljaulatuv osa olla pikem kui 10 mm. Kõnealused väljaulatuvad osad peavad igal juhul vastama punkti 5.2 sätetele. Kui dekoratiivelement on paigaldatud alusele, siis loetakse alus dekoratiivelemendi, mitte aluspinna osaks. ◄

6.1.2. Välispinnal asetsevate kaitseribade või -ekraanide suhtes ei kehti punkti 6.1.1 nõuded. Need peavad siiski olema sõidukile tugevasti kinnitatud.

▼M1

_____

▼B

6.2. **Esilaternad**

6.2.1. Esilaternatel on lubatud kasutada eenduvaid võrusid ja äärikuid, kui eend, mõõdetuna esilaterna läbipaistva välispinna suhtes, ei ole üle 30 mm ning nende ümardusraadiused on vähemalt 2,5 mm. ►M1 Kui esilatern on paigaldatud täiendava läbipaistva pinna taha, siis mõõdetakse väljaulatuvat osa alates kõige äärepoolsemast läbipaistvast pinnast. Väljaulatuvate osade määramisel kasutatakse II lisa punktis 3 kirjeldatud meetodit. ◄

6.2.2. Peitlaternad peavad vastama nii töö- kui ka peiteasendis punkti 6.2.1 nõuetele.

▼M1

6.2.3. Punkti 6.2.1 sätteid ei kohaldata keresse peidetavate või kere osa alla jäävate esilaternate suhtes, kui kere vastab punkti 6.9.1 nõuetele.

▼B

6.3. **Võred ja vahed**

▼M1

6.3.1. Punkti 5.4 nõudeid ei kohaldata vahede suhtes liikumatute ja liikuvate elementide vahel, kaasa arvatud õhu sisse- või väljalaskeavade võrede ja radiaatorivõrede osad, kui järjestikku asetsevate elementide kaugus üksteisest ei ole üle 40 mm ning kui võredel ja vahedel on funktsionaalne otstarve. 40–25 mm vahede ümardusraadius peab olema 1 mm või suurem. Kui kahe järjestikku asetseva elemendi vaheline kaugus on siiski alla 25 mm, siis ei tohi elementide väljaulatuvate osade ümardusraadiused olla väiksemad kui 0,5 mm. Võrede ja vahede kahe järjestikuse elemendi vaheline kaugus määratakse II lisa punktis 4 kirjeldatud meetodil.

▼B

6.3.2. Võre või vahe elementide esiosa ja küljepindade ühenduskoht peab olema tömp.

▼B

6.4. **Klaasipuhastid**

▼M1

6.4.1. Klaasipuhasti peab olema paigaldatud nii, et klaasipuhasti võlli ümbritseks punkti 5.4 nõuetele vastava ümardusraadiuse ning vähemalt 150 mm^2 pindalaga kaitsekate. Ümarate katete minimaalne väljaulatuvus peab olema 150 mm^2, mõõdetuna kuni 6,5 mm kauguselt väljaulatuva osa kõige kaugemale ulatuvast punktist. Kõnealustele nõuetele peavad vastama ka tagaklaasi- ja esilaternapuhastid.

6.4.2. Punkti 5.4 ei kohaldata klaasipuhastiharjade ja tugiosade suhtes. Kõnealustel seadmetel ei tohi siiski olla teravaid nurki või teravaotsalisi või lõikuvaid osi.

▼B

6.5. **Kaitserauad**

▼M1

6.5.1. Kaitseraudade otsad peavad kokkupõrkeohu vähendamiseks olema välispinna suhtes sissepoole pööratud. Kõnealune nõue loetakse siiski täidetuks, kui põrkeraud on keresse sissetõmmatav või sellega ühendatud või kui põrkeraua ots on sisse pööratud nii, et see ei saa kokku puutuda 100 mm läbimõõduga kuuliga ning vahe põrkeraua otsa ja ümbritseva kere vahel ei ole üle 20 mm.

▼B

6.5.2. Kaitseraua osad peavad olema projekteeritud nii, et välispinnast eenduvate jäikade osade minimaalne ümardusraadius oleks 5 mm.

▼M1

6.5.3. Punkti 6.5.2 nõudeid ei kohaldata põrkeraua osade või põrkerauale paigaldatud osade või põrkeraua süvendite suhtes, mille väljaulatuvus on alla 5 mm, eelkõige liigendite katete ja esilaternapesurite pihustite suhtes; kuid selliste osade väljaulatuvad nurgad peavad olema tõmbid, välja arvatud juhul, kui väljaulatuvus on alla 1,5 mm.

6.6. **Uste käepidemed, hinged ja surunupud, pagasiruumid ja kapotid; kütusepaagi korgid ja kaaned**

6.6.1. Uste ja pagasiruumi käepidemete väljaulatuvus võib olla kuni 40 mm, kõigil muudel juhtudel kuni 30 mm.

6.6.2. Tööasendisse pööratavate külgukse käepidemete puhul peab olema täidetud üks kahest järgmisest nõudest:

6.6.2.1. uksetasandiga paralleelselt pöörduva käepideme pööratav ots peab olema taha suunatud. Sellise käepideme ots peab olema tagasipööratav uksetasandi poole ning paigutuma kaitseümbrisesse või süvendisse;

6.6.2.2. käepidemed, mis pöörduvad väljapoole suunas, mis ei ole paralleelne uksetasandiga, peavad suletud asendis olema ümbritsetud kaitseümbrisega või paigutuma süvendisse. Pööratav ots peab olema suunatud kas taha või alla.

Sellest hoolimata loetakse viimati nimetatud tingimusele mittevastavad käepidemed vastuvõetavaks, kui

— neil on iseseisev tagasikäigumehhanism,

— nende väljaulatuvus tagasikäigumehhanismi võimaliku rikke korral ei ole üle 15 mm,

— nad vastavad avatud asendis olles punkti 5.4 sätetele ning

— nende kõige kaugema pinna suurus, mõõdetuna kuni 6,5 mm kaugusel kõige väljaulatuvamast punktist, ei ole üle 150 mm^2.

6.7. **Rattad, rattamutrid, ilukapslid ja rattakilbid**

▼B

6.7.1. Punkti 5.4 nõudeid ei kohaldata.

▼M1

6.7.2. Ratastel, rattamutritel, ilukapslitel ja rattakilpidel ei tohi olla üle rattavelje ulatuvaid teravaid või lõikuvaid eendeid. Tiibmutreid ei ole lubatud kasutada.

▼B

6.7.3. Sirgjooneliselt liikuval sõidukil ei tohi ükski rataste pöörlemistelje läbivast horisontaaltasandist ülalpool paiknev rataste osa, välja arvatud rehvid, horisontaaltasandil ulatuda üle välispinna või struktuuri vertikaalprojektsiooni. Õigustatud talitlusnõuete korral võivad rattakilbid, mis katavad rattaid ja kaitsekapsleid, siiski ulatuda üle välispinna või struktuuri vertikaalprojektsiooni tingimusel, et nende väljaulatuva osa ümardusraadius on vähemalt 30 mm ning et üle välispinna või struktuuri vertikaalprojektsiooni ulatuv eend ei ole ühelgi juhul suurem kui 30 mm.

6.8. **Lehtmetallist servad**

6.8.1. Lehtmetallist servad, nagu vihmaveerennid ja lükanduste liugurteed, on lubatud ainult juhul, kui need on tagasi painutatud või paigaldatud koos kilbiga, mis vastab käesolevas lisas ettenähtud nõuetele. ►M1 Kaitseta serv loetakse tagasipainutatuks, kui tagasipaine on umbes 180° või kui see on sõiduki kere poole painutatud nii, et ei saa kokku puutuda kuuliga, mille läbimõõt on 100 mm. ◄

6.9. **Kere paneelid**

6.9.1. Kere paneelide ühendusnurgad võivad olla ümardatud raadiusega alla 2,5 mm, kuid mitte alla ühe kümnendiku väljaulatuva osa kõrgusest H, mõõdetuna ►M1 II lisa punktis 1 ◄ kirjeldatud viisil.

6.10. **Külgmine õhusuunaja või vihmaveerenn**

6.10.1. Külgmiste õhusuunajate ja vihmaveerennide ülespainutatud servade ümardusraadius peab olema vähemalt 1 mm.

▼M1

6.11. **Tungraua tõstekohad ja heitgaasitorud**

6.11.1. Tungraua tõstekohad ja heitgaasitoru(d) ei tohi ulatuda üle 10 mm üle vertikaalselt nende kohal paikneva põrandatasandi vertikaalprojektsiooni. Erandina kõnealusest nõudest võib kaugemale kui 10 mm üle põrandatasandi vertikaalprojektsiooni ulatuda heitgaasitoru, mille ots on ümardatud, kusjuures minimaalne ümardusraadius on 2,5 mm.

6.12. **Õhu sisse- ja väljalaskeavad**

6.12.1. Õhu sisse- ja väljalaskeavad peavad igas kasutusasendis vastama punktide 5.2, 5.3 ja 5.4 nõuetele.

6.13. **Katus**

6.13.1. Avatavat katust kontrollitakse suletud asendis.

6.13.2. Lahtisi sõidukeid kontrollitakse ülestõstetud ja allalastud katusega.

6.13.2.1. Kui kokkupandav katus on alla lastud, siis ei kontrollita sõiduki seespool olevat kujuteldavat pinda, mille moodustab kokkupandav katus ülestõstetud asendis.

6.13.2.2. Kui sõiduki standardvarustuses on kokkuvolditud asendis kokkupandava katuse kaitsekate, siis peab kontrollimine toimuma kaitsekattega.

6.14. **Aknad**

6.14.1. Sõiduki välispinnast väljapoole liikuvad aknad peavad kõigis kasutusasendites vastama järgmistele tingimustele:

6.14.1.1. ükski serv ei tohi olla ette suunatud;

6.14.1.2. ükski akna osa ei tohi ulatuda kaugemale sõiduki külgserva äärmisest punktist.

6.15. **Registreerimismärgi kinnitusdetailid**

6.15.1. Registreerimismärgi tootja tarnitavad kinnitusdetailid vastavad käesoleva lisa punktis 5.4 ettenähtud nõuetele, kui need puutuvad kokku 100 mm läbimõõduga kuuliga, kui registreerimismärk on paigaldatud sõiduki tootja soovituste kohaselt.

6.16. **Pakiraamid ja suusaraamid**

6.16.1. Pakiraamid ja suusaraamid peavad olema sõidukile kinnitatud nii, et need on vähemalt ühes suunas sundlukustusega ning peavad vastu horisontaal-, piki- ja ristisuunaliste jõudude mõjule, mis on vähemalt võrdne raami tootja määratud vertikaalse kandevõimega. Tootja

▼M1

juhendi kohaselt sõidukile paigaldatud paki- või suusaraami katsetades ei tohi koormusi rakendada ainult ühes punktis.

6.16.2. Pindadel, mis pärast raami paigaldamist tohivad kokku puutuda 165 mm läbimõõduga kuuliga, ei tohi olla osi, mille ümardusraadius on alla 2,5 mm, kui ei ole võimalik kohaldada punkti 6.3 sätteid.

6.16.3. Kinnitusdetailid, näiteks tööriistade abita kinni- või lahtikeeratavad poldid, ei tohi ulatuda kaugemale kui 40 mm üle punktis 6.16.2 nimetatud pindade, kusjuures eend määratakse kindlaks II lisa punktis 2 ettenähtud meetodil, kuid kõnealuse lisa punktis 2.2 ettenähtud meetodile vastavatel juhtudel kasutatakse kuuli läbimõõduga 165 mm.

6.17. **Raadio vastuvõtu- või saateantennid**

6.17.1. Raadio vastuvõtu- või saateantennid peavad olema sõidukile paigaldatud nii, et nende vaba ots, kui selle kõrgus teepinnast on igas antenni tootja poolt määratud asendis alla 2 meetri, asub alal, mis piirneb vertikaaltasapindadega 10 cm seespool sõiduki külgserva äärmist punkti, nagu on määratletud punktis 2.7.

6.17.2. Antennid tuleb sõidukile paigaldada ning vajaduse korral nende vaba otsa liikuvust piirata nii, et ükski antenni osa ei ulatuks üle sõiduki külgserva äärmise punkti, nagu on määratletud punktis 2.7.

6.17.3. Antenni telgede ümardusraadius peab olema alla 2,5 mm. Liikuvatel otstel peavad siiski olema liikumatult kinnitatud katted ümardusraadiustega mitte üle 2,5 mm.

6.17.4. Antenni aluste väljaulatuvus ei tohi olla üle 30 mm, mõõdetuna II lisa punktis 2 ettenähtud viisil. Sisseehitatud võimendiga antennialuste väljaulatuvus võib siiski olla kuni 40 mm.

6.18. **Paigaldamisjuhend**

6.18.1. Eraldi seadmestikuna tüübikinnituse saanud pakiraame, suusaraame ja raadio vastuvõtu- ja saateantenne ei tohi müüki panna, müüa ega osta, kui nendega ei ole kaasas paigaldamisjuhendid. Paigaldamisjuhendid peavad sisaldama piisavalt teavet, mis võimaldab kinnitatud osad sõidukile paigaldada punktide 5 ja 6 vastavate sätete kohaselt. Eelkõige tuleb ära näidata teleskoopantennide kasutusasendid.

▼B

(7.)

(7.1.)

(7.1.1.)

(7.1.2.)

(7.2.)

8. TOODANGU VASTAVUS

(8.1.)

8.2. Kinnitatud tüübile vastavuse kontrollimiseks tehakse piisaval arvul seeriatoodangu sõidukite pistelisi kontrollimisi.

(9.)

(9.1.)

(9.2.)

(10.)

▼B

II LISA

▼M1

VÄLISPINNAST VÄLJAULATUVATE OSADE JA VAHEDE MÕÕTMETE KINDLAKSMÄÄRAMISE MEETODID

1. KEREPANEELIDE PINNAST VÄLJAULATUVATE NIVERDUSTE KÕRGUSE MÄÄRAMISE MEETOD

▼B

►M1 1.1. ◄ Väljaulatuva osa kõrgus H määratakse graafiliselt kontrollitava osa välispinna välimise piirjoonega seesmiselt kokkupuutuva 165 mm läbimõõduga ringi põhjal.

►M1 1.2. ◄ H on eespool nimetatud ringi ümbermõõdu ja väljaulatuva osa välimise piirjoone vahelise kauguse maksimaalne väärtus, mõõdetuna piki 165 mm läbimõõduga ringi keskpunkti läbivat sirgjoont (vaata joonis 1).

►M1 1.3. ◄ Kui 100 mm läbimõõduga ringi ja kontrollitava osa välispinna välimise piirjoone osa väline kokkupuude ei ole võimalik, siis loetakse pinna piirjoon sellel alal vastavaks ümbermõõduga, mille moodustab 100 mm läbimõõduga ring kokkupuutepunktide vahel välimise piirjoonega (vaata joonis 2).

►M1 1.4. ◄ Väljaulatuvate osade kõrguse mõõtmiseks esitab tootja vajalike välispinna osade ristlõikeid kujutavad joonised.

▼M1

2. VÄLISPINNALE PAIGALDATUD OSA EENDI MÕÕTMETE KINDLAKSMÄÄRAMISE MEETOD

2.1. Kumerale pinnale paigaldatud osa eendi mõõtmed saab kindlaks määrata kas otse või sõidukile paigaldatud kõnealuse osa asjakohase lõike joonise põhjal.

2.2. Kui muule kui kumerale pinnale paigaldatud osa eendi suurust ei ole võimalik kindlaks määrata lihtmõõtmise abil, siis määratakse see kindlaks 100 mm läbimõõduga kuuli keskme ja pindade mõttelise puutejoone vahelise kauguse maksimaalse erinevuse abil, kui kuul liigub üle kõnealuse osa pinna ning on sellega pidevas kokkupuutes. Menetluse näidis on esitatud joonisel 3.

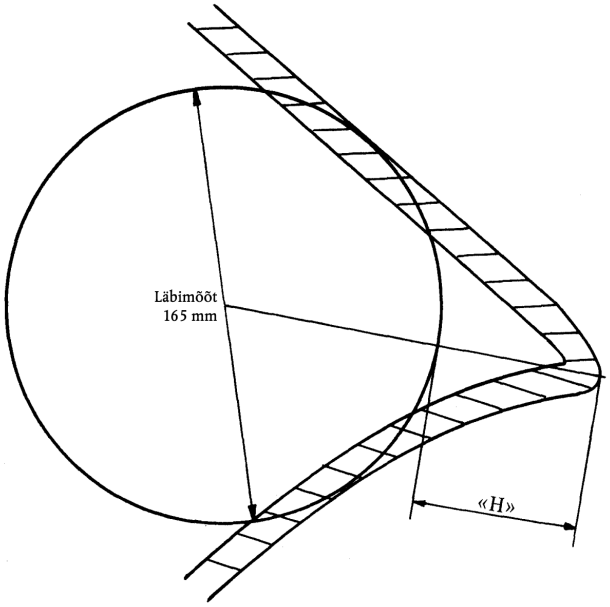
3. ESILATERNATE EKRAANIDE JA ÄÄRIKUTE EENDI MÄÄRAMISE MEETOD

3.1. Esilaterna eendit välispinnast mõõdetakse horisontaalsuunas 100 mm läbimõõduga kuuli puutepunktist, nagu on kujutatud joonisel 4.

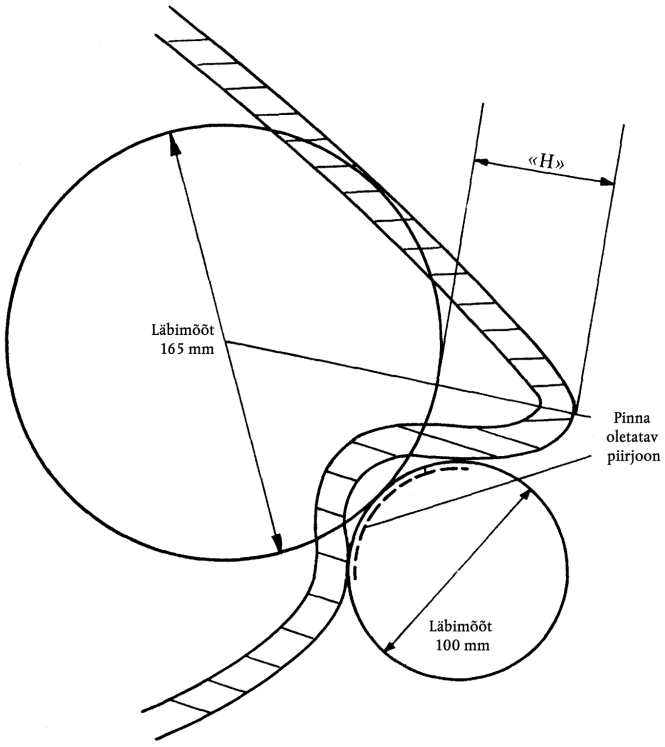
4. VAHE MÕÕTMETE VÕI VÕREELEMENTIDE VAHELISE KAUGUSE MÄÄRAMISE MEETOD

4.1. Vahe mõõtmed või võreelementide vaheline kaugus määratakse kindlaks kauguse abil kahe kuuli puutepunkte läbiva ning puutepunkte ühendava joonega risti oleva tasapinna vahel. Menetluse näidis on esitatud joonistel 5 ja 6.

▼B

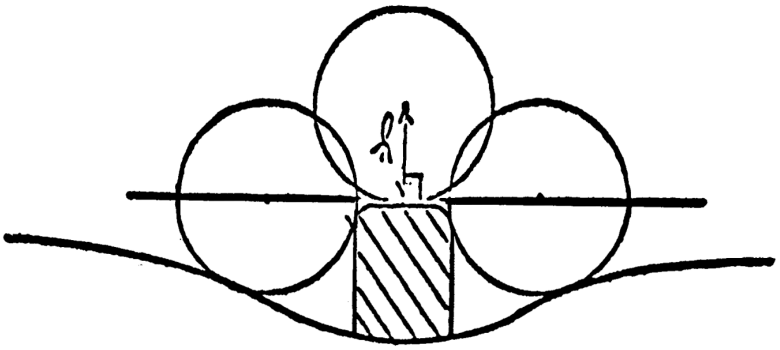

Joonis 1

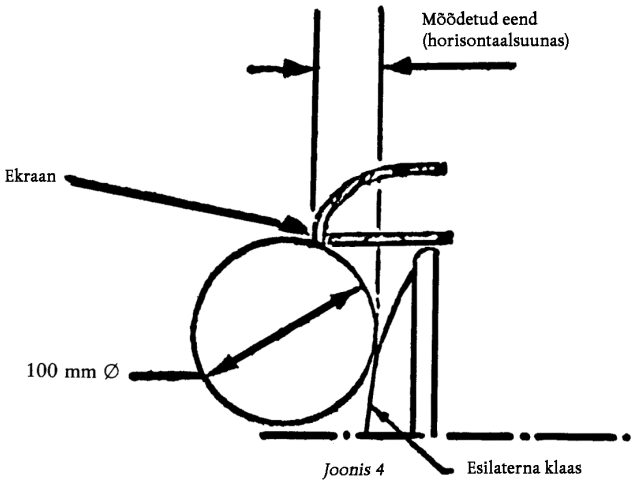

Joonis 2

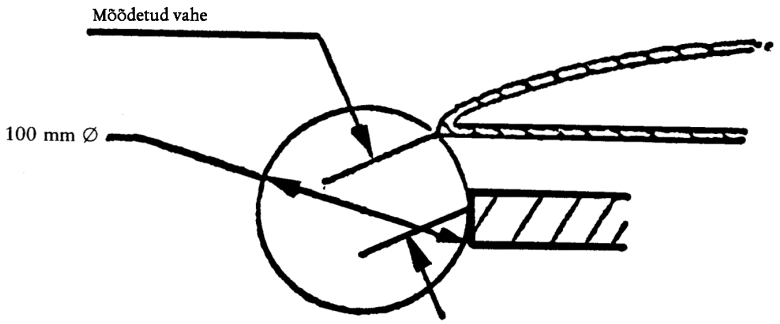
▼M1

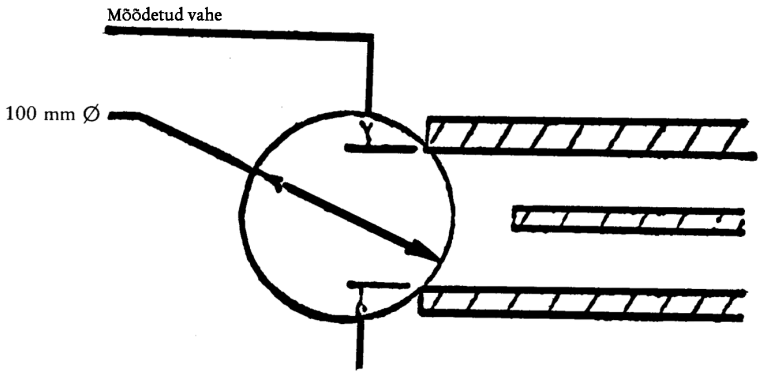
Joonis 3

Joonis 4

Joonis 5

Joonis 6

▼M1

III LISA

NÄIDIS

▼B

►(1)

Ametiasutuse nimi

EMÜ TÜÜBIKINNITUSTUNNISTUSE LISA SEOSES SÕIDUKI VÄLISPINNAST VÄLJAULATUVATE OSADEGA

(Nõukogu 6. veebruari 1970. aasta direktiivi (mootorsõidukite ja nende haagiste tüübikinnitust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) artikli 4 lõige 2 ja artikkel 10)

Võttes arvesse vastavalt direktiivile 79/488/EMÜ tehtud muudatusi ◄

Tüübikinnitusnumber .....

1. Sõiduki kaubanimi või mark .....
2. Sõidukitüüp .....
3. Tootja nimi ja aadress .....

   .....
4. Tootja volitatud esindaja nimi ja aadress vajaduse korral .....

   .....
5. Sõiduki tüübikinnituseks esitamise kuupäev .....
6. Tüübikinnituskatsete tegemise eest vastutav tehniline teenistus .....

   .....
7. Kõnealuse teenistuse poolt väljastatud protokolli kuupäev .....
8. Kõnealuse teenistuse poolt väljastatud protokolli number .....
9. Välispinnast väljaulatuvate osadega seotud tüübikinnitus anti/ei antud [1].....

   .....
10. Koht .....
11. Kuupäev .....
12. Allkiri .....
13. Lisatud on järgmised, eespool nimetatud tüübikinnituse numbrit kandvad dokumendid:

    ..... sõiduki esi-, taga- ja küljeosade joonised;

    ..... kaitseraudade mõõtmestatud joonised ning vajaduse korral

    ..... teatavate välispinnast väljaulatuvate osade joonised.

---

[1] Mittevajalik maha tõmmata.

►(1) M1

▼M1

IV LISA

NÄIDIS

(maksimaalne suurus: A4 (210 x 297 mm))

Ametiasutuse nimi

ERALDI SEADMESTIKU EMÜ TÜÜBIKINNITUSTUNNISTUS

(Nõukogu 6. veebruari 1970. aasta direktiivi 70/156/EMÜ (mootorsõidukite ja nende haagiste tüübikinnitust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) artikkel 9a)

Eraldi seadmestik: pakiraami, suusaraami, raadio vastuvõtu- või saateantenni tüüp ([1])

Eraldi seadmestiku EMÜ tüübikinnitusnumber

1. Kaubanimi või kaubamärk: .....
2. Tüüp .....
3. Tootja nimi ja aadress: .....
   .....
4. Tootja volitatud esindaja (kui on) nimi ja aadress: .....
   .....
5. Eraldi seadmestiku karakteristikud .....
   .....
6. Kasutuspiirangud (kui neid on) ning paigaldusjuhendid .....
   .....
7. Eraldi seadmestiku EMÜ tüübikinnituseks vajaliku näidise esitamise kuupäev .....
8. Tehniline teenistus .....
9. Tehnilise teenistuse katseprotokolli väljastamiskuupäev .....
10. Tehnilise teenistuse katseprotokolli number .....
11. Eraldi seadmestiku EMÜ tüübikinnitus antakse/ei anta ([1]) pakiraami(de)le, suusaraami(de)le, raadio vastuvõtu- või saateantenni(de)le ([1])
12. Koht .....
13. Kuupäev .....
14. Allkiri .....
15. Käesolevale tunnistusele lisatakse järgmised, eespool nimetatud eraldi seadmestiku EMÜ tüübikinnitusnumbrit kandvad dokumendid: ..... (vajaduse korral esitatakse üksikasjalikud andmed)
16. Märkused .....

([1]) Mittevajalik maha tõmmata.